HAVACILIK

İngiliz tayyareciliğinin Afrikadaki zaferi

Bir buçuk senedir Britanyayı kudretle müdafaa eden yüksek İngiliz tekniği Afrikada da ayni muvaffakiyeti göstermiştir

Yazan: **A. Ahıskal**

Afrika cephesindeki harb havacılık bakımından İngiltere için kıymetli bir imtihan devresi olmuştur.

İtalyan hava kuvvetlerinin dört bin tayyarelik mevcudünden muhakkak ki büyük bir kısmı ve hattâ yarısı Libyada yerleşmiş ve İngilizleri Afrikadan sürüp çıkarmak pahasına cepheye yığılmışlardı.

Tayyare ve motör fabrikalarile ihtiyacını memleketinden temin eden İtalyan havacılığı malzeme noktasından zengindir. Bu zenginlik bilhassa Afrika cephesinde adedce tayyaresi az olan İngiliz kuvvetlerine üstündü. Dünya uçuculuğunda sürat ve irtifa rekorlarının, hattâ son olarak 1937 senesinde Fransızlar tarafından hazırlanan ve Paristen başlayarak gene Pariste nihayetlenen büyük tayyare yarışının üç galibi olmak dolayısile İtalyan tayyarelerinin teknik vasıflarda oldukları da muhakkaktı.

Demek oluyor ki; İngiliz tayyarecileri Libyada yalnız adedce fazla olan bir hasımla değil, ayni zamanda teknik bir varlıkla çarpışmak mecburiyetinde kalmıştı. Motörcülükte en yüksek takatli ve en hafif bir motörü inşa etmiş olması da, sahra tayyareciliğinin istediği vasıflarda bir motör hazırlayabilmek kabiliyetinin İtalyan motör sanayiinde mevcud olduğu kanaatini vermiştir.

Coğrafi vaziyet itibarile üslerinin cepheye yakın oluşları, inşaatın memleket içinden tedariki ve hattâ Mareşal Balbo'nun Hava Nazırlığı zamanındaki Atlantik seferlerinin hâlâ dillerde dolaşan muvaffakiyeti, İtalyan tayyarecilerinin kolay kolay mağlûb edilemiyecek bir kuvvet ve kudrette oldukları zannını veriyordu.

Bu düşüncelerin pek de isabetli olmadıklarını Yunan cephesindeki İtalyan havacılarının ilk hamledeki muvaffakiyetsizlikleri meydana çıkardı. Sayısı yüzü geçmiyen İngiliz tayyarelerinin Yunan havacılığına yardımı, her şeyden evvel İtalyanın çok güvendiği hücum tayyarelerini yıprattı. İtalyanlar dağlık arazideki harekâtta istifade edemiyecekleri tankların ve diğer zırhlı vasıtaların yerini tutacak hücum tayyarelerini piyadenin yolunu açmak işinde ve Yunan piyadesine karşı kullanmağı düşünmekte idiler. Halbuki İngiliz havacıları bu düşünceyi baltalayacak tarzda hareket etti.

Bunun arkasından Libya harekâtı başladı. Çoğu bombardımancı olan İtalyan hava kuvvetlerinin esaslı bir teşebbüsü göze çarpmadı Kara kıtalarının durup dinlenmeden gerileyişi karşısında İngiliz kuvvetleri nasıl devamlı taarruzlarla Afrika harbinin en mühim bir devresini çok kısa zamanda sona erdirdilerse, hava kuvvetleri de İtalyan havacılığını daha ziyade meydanlarında bastırmak üstünlüğünü gösterdi. Tek tük mukabil taarruzlar ise, İngiliz avcıları tarafından kolaylıkla püskürtüldü.

Afrika cephesindeki İngiliz hava kuvvetleri, bu ordunun orta kudrette tayyarelerinden teşkil edilmişti.. Büyük Britanya üzerinde Alman avcılarile boy ölçüşen İngiliz avcılarını Spitfire ve Hurricane'ler teşkil etmektedir. Afrikada bu avcıların işini Gladiatore tipinde olanlar kolaylıkla basardı Burada İngiliz uçucularının teknik bilgileri ve harbcilik kabiliyetleri takdire değer mahiyettedir. İtalyan tayyarelerinin de evsaf itibarile: az sür'atli, yavan silâhlı ve hantal oldukları görüldü. Bu hususta bir fikir verebilmek için, Büyük Britanya adaları üzerine İtalyan tayyarelerinin taarruz ettikleri günü hatırlayalım.. İngiliz havacıları demişlerdi ki:

«İtalyan tayyarelerile karşılaşmak bize çok güç geldi. Çünkü bizim tayyarelerin saatte altı yüz kilometrelik muharebe hızına karşı İtalyan avcıları ancak saatte yüz mil bir sür'atle hareket ediyorlardı.»

İtalyan tayyarelerinin Londraya olan bu taaruzunda sekiz bombardıman ve beş av tayyaresi düşürülmüş, İtalyanlar Taymis Halicinden içeri girememişlerdi.

Afrikada ise İngiliz harekâtına hiç bir engel teşkil edemiyen İtalyan havacılığı son zamanlarda Almanların da yardımına mazhar olduğu halde muvaffak olamamış ve İngilizlerin yüz on tayyarelik zayiatına karşılık İtalyan ve Alman tayyareleri bin üç yüz zayiat vermiştir.

Malzeme evsafı bakımından İngiliz havacılığının üstünlüğü Afrika cephesinde pek fazla değildi. Fakat adedce İtalyanların çokluğu karşısında İngiliz uçucularının teknik olusları Libyanın hava harblerini Büyük Britanya çocuklarına kazandırmıştır. Aynı havacılık, gene Büyük Britanya adasını bir buçuk senedir faik hasım kuvvetlerine karşı korumak muvaffakiyet ve şerefine ermiş bulunuyor.

A. AHISKAL

Emniyeti suiistimal davası

Yedinci Ceza mahkemesi karışık bir davayı rüyete başladı

İstanbul yedinci Asliye ceza mahkemesi; bir emniyeti suiistimal davasına aid muhakeme başlamıştır. Muhakeme edilen, emlâk muameleciliği işlerile meşgul Anesti Hronis'dir. Kendisinden davacı olanlar, bir müddet evvel ölen Eleni Petridis isminde bir kadının kızları Kristina, Katina, Kalyopidir. Hronisin bunların umumi vekâletini alarak yaptığı bazı muamelelerde ,emniyeti suiistimal ettiği ileri sürülmektedir.

İddiaya göre, ölen Eleni Petridisin umumi vekâletini haiz bulunan Hronis, kadın ölünce, kızlarına müracaatla «takib ettiğim işleri benim kadar iyi bilecek başkasını bulamazsınız, siz de bana vekâlet veriniz de işlerinizi yürütelim» teklifinde bulunmuştur. Bu suretle onların vekâletini almıştır. Muris olan kadın, Kadıköyünde oturan Nikola Mersinostan 4,000 lira, Galatada oturan Nikola Panayotidisten 1,300 lira alacaklı olduğundan, Kadıköyündekinin evi, Galatadakinin dükkânı, bu sebbele ipotekli imiş. Kızların vekâletini ele geçirdikten sonra, kendilerine Nikola Panayotidisle 450 liraya sulh olmak imkânını hazırladığını söylemiştir. Müekkiller, noterliğe gitmişler ve tanzim olunan sulh - nameyi imza ederek borcluyu ibra etmişlerdir. Lâkin, bu sırada Hronisin bir hilesinin farkına varmamışlardır. Bu evrakta sadece bir «Nikola» nın bahsi geçiyor, Nikola Panayotidis yerine Nikola Mersinosun dosya numaraları yazılıyor, bu aileye diğerinden çok daha fazla borçlu olan adam nispeten az bir para mukabilinde sulhan ibra ettirilip, Kadıköyündeki evinden ipoteğin kaldırılmasına yol açılıyormuş. Ve iş bu kadarla da bitmemiş, Nikola Panayotidis aleyhine alacaklılarından birinin açtığı davada, kızlar «Biz bu adamla 450 liraya sulh olduğumuzdan dükkânı artık ipotekli değildir» diye şahidlik etmek üzere mahkemeye getirilmişler, onlar da kendilerini sahiden bu adamla sulh olmuş bildikleri için, bu şahidlikten çekinmemişlerdir. Ve hulâsa, Hronis, varislerin menfaatini gözetir gibi davranmış ve onları böyle iki taraflı bir oyunla kandırmış, iki cihetten faydalanmıştır. Neticede varislerin hissesine pek az para düşerek, paradan çoğunun üzerine kendisi yatmıştır. İşin iç yüzünü öğrenince de, kızlar, mahkemeye baş vurmuşlardır.

Davacıların vekilleri, iddialarını mahkemede bu şekilde anlatmışlar, sorguya çekilen emlâk muamelecisi Anesti Hronis, «bu iddiaların kat'iyyen aslı, esası yoktur. Ben, takibini üzerime aldığım işlerde emniyeti suiistimal etmedim demiştir. Hâkim İsmail Hakkı Tüzemen, bir kaç avukatla başka bazı kimselerin şahid olarak çağırılmalarına karar vermiştir. Muhakemenin devamı, başka güne kalmıştır.

Şehir Meclisi dün mesaisini bitirdi

Şehir Meclisinin dünkü son celsesinde Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar nutkunu okuyor

Şehir meclisi dün bu devrenin son içtimaını akdederek nisan başında tekrar toplanmak üzere dağılmıştır. Dün akdedilen birinci celseye ikinci reis vekili Faruk Dereli başkanlık etmiştir.

Sıhhî imdad merkezleri ve otomobillerine aid talimatnamenin müzakeresinde azadan Halil Hilmi Uyguner bu vesaitin evlerdeki âcil hastalık ve yaralanma vukuatına teşmili derecesini sormuş, âcil tabirinin evsaf ve mahiyetinin tayin ve takdirini istemiştir.

Sıhhat müdürü Osman Said, bu imdad işini evlere teşmil edersek gayesinden inhiraf etmiş olur, maamafih yeni servis tesis ettik. Muhtelif kazalarda belediye doktorları bu gibi vukuata yetişmek üzere nöbet bekliyeceklerdir. Bunların emirlerinde imdadı sıhhî otomobilleri de vardır, demiştir.

Neticede bütün bu ihtiyacları karşılayacak teşkilât yapılması ve yeniden 6 imdadı sıhhî otomobili alınması için talimatname maddesinin nisan devresine kadar bu suretle tadil ve hazırlanmasına karar verilmiştir.

Kısa bir tatilden sonra ikinci celse Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarın başkanlığında akdedilmiş ve Vali şu kısa nutku irad etmiştir:

«— Bugünkü toplantımızla 3 üncü intihab devresinin 3 üncü yıl içtimaı şubat ayı bütçe devresi sona ermiş bulunuyor

Bu devrede arz ve takdim ettiğimiz 1941 yılı Vilâyet ve Belediye müşterek kısımlarını ihtiva eden İstanbul umumî meclisinin adi ve fevkalâde bütçelerile mülhak bütçelerimizin tetkikatını ikmal etmiş, ayni zamanda 1939 yılına aid kat'i hesablar üzerindeki tetkikatı da tamamlamış bulunmaktayız.

Maarifte, ziraatte, nafıada, sıhhiye ve veteriner işlerinde mevcud teşkilât idame ve takviye edildiği gibi ilk okul öğretmenlerinden kıdem müddetlerini dolduranların iktisab ettikleri hakların ödenmesine mühim bir yer verilmiştir. Belediye cephesinden de şehir ve halkın ihtiyaclarını ehemmiyetli bir surette dikkate alarak kabul buyurduğunuz tahsisatlarla önümüzdeki sene için yeni bir mesai devresi açmış bulunuyorsunuz. Bu arada yıllardanberi istimlâk bedellerinden alacaklı olan vatandaşlara karşı Belediyenin borclu olduğu meblâğların tesviyesi için ayrılan tahsisatı da memnuniyetle kaydederim

Bu vesile ile her birinizin gerek bütçeler ve gerek kat'i hesablar ve Belediye talimatnamesi üzerindeki kıymetli çalışmalarınızı bir daha şükranla yadetmeği borc bilirim.

Bütçenin icra mes'uliyetini üzerinde taşıyanlara tahmil ettiği, yukarıda hulâsatan arzettiğim vezifeleri tatbikat sahasına dökerek gelecek sene huzurunuza bunların filî neticelerile çıkacağımızı vadeder, hepinize saygı ve sevgilerimi sunarak şubat içtima devresinin nihayet bulduğunu arzederim.»

İthalât ve ihracat

Dün İngiltereden şehrimize 1610 otomobil lâstiği, külliyetli miktarda at nalı, pamuk ipliği, 1500 sandık teneke, yünlü mensucat, radyo alâtı, sun'i ipek, kadife, muşamba ve sair eşya gelmiştir.

Dün şehrimizden yapılan ihracatın yekûnu 150,000 liralıktır. Fransa ve İsviçreye fındık, mısır ve Hollandaya da tütün gönderilmiştir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Şüpheli bir ölüm

Darüttalim kıraathanesi sahibi Hacı Osman ölü olarak bulundu

Şehzadebaşında «Darüttalim» kıraathanesinin sahibi Hacı Osman, dün sabah, kıraathanenin orta kat salonunun bir köşesinde, ölmüş olarak bulunmuştur. Evine gitmediği akşamlar, orada yatmak mutadı olan Hacı Osmanın cesedinin bulunduğu yer karşısındaki masada, dibine kadar yanan mumlar görülmüştür. Kendisinin, yatmak üzere mumları söndürmeden ve ayni zamanda soyunmadan öldüğü anlaşılmıştır.

40 senedenberi kıraathanecilikle iştigal eden ve 80 yaşında olan Hacı Osmanın cesedini muayenede, Adliye hekimi Enver Karan, haricî bir tazyik mevcud olmadığını, ihtiyarın kalb sektesinden öldüğünü tespit etmekle beraber, her ihtimale karşı cesedi Morga kaldırtmıştır. Morğ da derhal otopsi yaparak, ihtiyarın kalb sektesinden öldüğüne rapor vermiştir.

Cesedin gömülmesine müsaade olunmuştur. Ancak, tahkikat devam etmektedir. Çünkü, merhumun oğlu, babasının yeleği cebinde daima 1000 lira taşıdığını, bu para ile bir kat elbisesinin bulunamadığını söylemiştir. İki gün evvel kıraathaneye garson olarak alınan bir gencin, dün kıraathanede görünmemesi de, şüphe uyandırmıştır. Hâdiseye el koyan Müddeiumumi Orhan Könt, tahkikatı bu cihetten yürütmektedir.

Zabıta vak'aları

Şoför Karabetin idaresindeki 3235 numaralı taksi, Karaköyden geçerken Yüksekkaldırımda oturan Yeşoanın 8 yaşlarındaki kızı Saraya çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

★ Kadıköyünde Acıbadem mahallesi Çayır sokağında oturan Dursun, caddede süratle koşturduğu beygirden muvazenesini kaybederek düşmüş ve yediği tekme ile de kasıklarından yaralanmıştır.

★ Köprü üzerinden Karaköy istikametine gitmekte olan 1579 numaralı taksi otomobili, Kadıköy iskelesi önlerinde kaldırımdan birdenbire caddeye inen Haçik adında birine çarpmıştır. Bu çarpma neticesinde başından yaralanan Haçik hastaneye kaldırılmış, şoför Saib yakalanmıştır.

★ Beşiktaş - Fatih hattında çalışan vatman Sadık idaresindeki 823 numaralı tramvay arabası, Beşiktaş deposuna girerken Ortaköy istikametinden gelen ve tramvayın sol tarafından geçmek istiyen 2613 numaralı taksi ile çarpışmıştır. Çarpışma neticesinde hem otomobil ve hem de tramvay arabası hasara uğramıştır.

★ Unkapanında Çamurlu çıkmaz sokağında oturan 60 yaşlarında Mustafa kızı Seher, dün Eminönü meydanında tramvaydan inmek isterken düşmüş, başından yaralanmıştır.

★ Fındıklıda Meb'usan caddesi tramvay durağında serviste bulunan Beşiktaş tramvay deposuna kayıdlı hat kontrolörü Rahmi, Kabataş istikametinden gelen Liman İşletmesine aid 212 numaralı kamyonun çarpmasına maruz kalmıştır. Muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanan Rahmi, Beyoğlu hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

★ Tarlabaşında Sakız sokak 9/11 numarada oturan Dimitri oğlu Yorgi, dün sabah Galatasaraydan Eminönüne tramvayın arka basamağına asılarak giderken Tepebaşı civarında caddenin kenarında duran Belediye çöp kamyonu ile tramvay arasında sıkışmış, muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Bir kalpazan mahkûm oldu

Kalp para yapmaktan İstanbul birinci Ağırceza mahkemesinde, muhakeme edilen Ahmed Şimşirin muhakemesi bitmiş, bir sene müddetle hapsine karar verilmiştir.

Prof. Besim Ömerin ölüm yıldönümü

Değerli âlim ve mümtaz doktorun hatırası dün bir ihtifal yapılarak taziz edildi

Merhum General Besim Ömer için dün yapılan ihtifalde doktor Akil Muhtar hitabede bulunurken

Büyük ilim adamımız merhum profesör General Besim Ömerin ölümünün yıldönümü münasebetile dün saat 14 te Tıb Tarihi enstitüsünde yapılan ihtifal pek hazin olmuş, eşsiz tıb âlimimizin hatırası hürmetle anılmıştır. Toplantıda profesörler ve merhumun dostları bulunmuştur. Rektör Cemil Bilselin hitabesile merasime başlanmıştır.

Rektör demiştir ki:

«— Aziz arkadaşlar, profesör doktor Besim Ömer Akalın geçen yıl bugün aramızdan ayrıldı. Ölümünün ilk yıldönümünü üniversite çatısı altında anmak için burada toplanmış bulunuyoruz. Merhumun hatırasına hürmeten, ayakta iki dakika sükûta davet ediyorum.»

Sükûtu müteakıb, rektör sözüne devamla şunları söylemiştir:

«— Profesör Besim Ömer, içinde bulunduğumuz büyük ilim müessesesinin intihabla başına gelen ilk profesördür. Gene Besim Ömer, rektörlük müddeti bittikten sonra bütün arkadaşlarının ittifakile tekrar intihab edilen ilk profesördür.. Bu iki meziyeti, diğer meziyetlerile beraber üniversitemizin tarihinde kendisini ebediyen yaşatacaktır. Merhum tıb fakültesinde uzun müddet kürsü işgal etmiş profesördür. Dersi çok sevilirdi. Hattâ diyebilirim ki dersini ve kliniğini tesis eden kendisidir. Tıb âleminin memlekette en büyük hâdimidir. Memlekete, sayısı büyük bir yekûn tutan ölmez eserler bırakmıştır.

O, hastalarına karşı da çok ihtimamlı ve şefkatli idi. Beynelmilel faaliyete tasallûk eden sahalarda yirmi sene beraber çalıştım. Bütün bu meselelerde çok dikkatli, çok zekâlı, çok anlayışlı idi. Nihayet Besim Ömer tam manasile bir insandı...»

Rektörden sonra söz alan profesör Âkil Muhtar «Besim Ömeri bir kardeş, aziz bir dost olarak tanıdım. Onun ölümü bende, hâlâ dinmiyen bir tesir bıraktı.» diye söze başlamış, profesörün 41 inci senei devriyesi münasebetile 1929da söylediği nutku tekrar etmiştir. Âkil Muhtar «o çok büyük bir adam idi» diye, derin bir teessür içinde ve gözleri yaşlı olarak hitabesini bitirmiştir.

Profesör doktor Nihad Reşad Belger, Besim Ömerin en eski bir talebesi ve arkadaşı sıfatile Generalin hususi hayatına ve ölüncüye kadar muhafaza ettiği çalışma meşakkatine dair hatıralarını anlatmıştır.

Serveti Fünun mecmuası sahibi Ordu meb'usu Ahmed İhsan Tokgöz de, profesör Besim Ömere aid şahsan şahid olduğu hâtıralardan bazılarını nakletmek suretile merhumun ilim hayatına olduğu kadar insanlığa nümune teşkil edecek vasıflarını tebarüz ettirmiştir.

Enstitüdeki merasimden sonra profesörün Merkezefendideki kabri ziyaret edilmiş, daimî saygı nişanesi olmak üzere bir çelenk konmuştur.

İKTISAD

Lüks peynir modası çıkınca

Fiat Murakabe komisyonunun, şimdi mevkufen ihtikârdan muhakeme edilmekte olan Kondopolosun elindeki peynirleri lüks addetmesi üzerine şehrin diğer yerlerindeki bakkal ve peynircilerin perakende 90 kuruşa satılması lâzım gelen kaşerlerin fiatını 110 kuruşa, yani lüks kaşere verilen narha çıkardıkları nazarı dikkati celbetmiştir. Fiat Murakabe memurları bu şekilde hareket edenleri yakalamaktadır.

Dün de yağcı Yani, peynirci İsmail Hakkı İskeçeli ve İstenanidis ayni suçlardan dolayı yakalanarak Cumhuriyet Müddeiumumiliğine verilmiştir.

Beşiktaşta tramvay caddesinde 72 numarada Zeki oğlu İbrahim kahveye nohud katarak 180 kuruşa sattığından yakalanmış ve Cumhuriyet Müddeiumumiliğine verilmiştir.

Almanlara satılan yağlı tohumlar

Almanların mübayaa edeceği 1,300,000 liralık yağlı tohumun fiatları üzerinde yapılan müzakereler müspet bir safhada iken birdenbire inkitaa uğramıştır. Bu hususta Alman murahhası Yansenin talimat beklediği anlaşılmaktadır.

ŞEHIR IŞLERI

Pastacılara verilecek un

Belediye İktisad müdürlüğü francala ununun 140 çuvala indirilmesi üzerine dün bu undan francala, pasta ve saire imal edenleri davet ederek kendilerine verilecek un mik tarını tebliğ etmiştir.

Asansörlerin muayenesi

Binalardaki asansörlerin sık sık bozulması dolayısile bunların Belediye fen heyetince muayenesi için bina sahiblerine nisanın on beşine kadar mühlet verilmiştir. Bu müddetе kadar muayene ettirilmemiş asansörlerin çalışması menedilecektir. Şehirde 360 asansör vardır.

Demir tekerlekli arabaların geçecekleri yollar

Demir tekerlekli arabaların geçecekleri yollar tesbit edilmiştir. Buralara «bu yollardan demir tekerlekli arabalar geçebilir» ibaresini taşıyan levhalar konacaktır. Maamafih demir tekerlekli arabaların asfalt yolları ancak tatedbilmelerine müsaade edilmiştir.

Asfalt yollar için

Belediye Fen heyeti tarafından asfalt yolların tamiri için müteakıdi tamir amelesi namile dört ekip teşkil edilmiştir. Bu ekipler asfaltların yapılış şekillerine göre ayrı ayrı çalışacaklardır.

HEM NALINA HEM MIHINA

Tehlikeyi söyleyenle gizleyenler

Atlantik meydan muharebesi başladı. Churchill, son nutkunda, bu aman vermez harbi kazanmak için İngilterenin -yalnız İngilterenin mi, Amerikanın da- iktidarında bulunan bütün kudret ve kuvveti, bütün kaynaklarını, bütün san'at ve ilmini kullandığını söyledi. Bu nutkun, en dikkate değer tarafı, son haddine yükselen yenmek azminin tezahüründen sonra, tehlikeyi asla gizlemeyişidir. İngiliz Başvekili:

«— Bilirsiniz ki tehlikenin vahametini milletimizden gizlemek âdetim değildir. Bu sebebden dolayı, bu tehlikeleri iktiham edeceğimiz hakkındaki itimadımı bidlirdiğim zaman, bana inanılmasını istemeğe hakkım vardır.»

Diyor ve bunu söylerken *«Şimdilik kayıblarımız fazlalaşmıştır»* diye hakikati açıkça söylüyor.

Atlantik meydan muharebesi başladığındanberi geçen ilk iki haftanın gemi zayiatı şu kadardır: 2 martta biten haftada 141,314 tonluk 28 gemi; 9 martta biten hafta da 98,882 tonluk 25 gemi. Almanlarla İtalyanların bu son hafta için ileri sürdükleri zayiat listesi 163,661 tondur. Fakat, şu üç sebeble buna inanmak mümkün değildir:

1 — Geçen harbde, Almanların denizaltı gemilerile, batırdıkları gemilerin tonajını yüzde 10 - 20 nisbetinde artırdıkları tahakkuk etmiştir.

2 — Geçenlerde bizzat Hitlerin bir nutkunda verdiği üç günde 200 bin tonluk zayiatı, Alman resmî tebliğleri, haftalık olarak 60 bin tona kadar indirmişlerdi.

3 — Almanların, havadan ve denizin içinden batırdıkları isimlerini ve tonajlarını bilmedikleri gemiler hakkında takribi bir tahmin yapmaları, listelerini yuvarlak hesabla vermeleri lâzım gelirdi. Onlar, bilâkis 163,661 diye yüzlere, onlara ve birlere kadar iniyorlar ve böylece, sözde, daha doğru göstermek istedikleri listelerinin sıhhati üzerinde haklı bir şüphe uyandırıyorlar.

Onun içindir ki İngiliz zayiat listelerine daha çok inanıyoruz.

İngiliz Başvekilinin tehlikeyi böyle açıkça gösterdikten sonra, zafere karşı beslediği iman, Mihver şeflerinin tamamile aksi yoldaki itimadlarından elbette daha fazla emniyet telkin etmektedir. Onlar, hiç bir zaman, tehlikeden bahsetmezler; İngiliz İmparatorluğunun muazzam kuvvetlerile kaynaklarını ve müttefiki Amerikanın yardımını hiçe sayar, dururlar. Churchill, aç kalmak tehlikesini gizlemediği halde, onlar, haftada, halka yalnız 60 gram yağ veredildiklerini unutarak İngiltere, bizi asla aç bırakamıyacak diye övünürler.

Bir tarafta, halka vaziyeti olduğu gibi gösteren ve ondan fedakârlık isteyen halkçı bir şef, karşı tarafta ise, halktan onun malûmu olan sıkıntıları, ıstırabları gizleyerek sade siddetli sözlerle maneviyatı yükseltmeğe çalışan diktatörler var. Bu bakımdan İngiltere kendi kendine, Almanya ile İtalya ise Fransaya benzeyorlar.

MAARIFTE

Maarif müdürü Ankaraya gitti

Maarif müdürü Tevfik Kut, muhtelif maarif meseleleri hakkında Maarif Vekâletine izahat vermek üzere dün Ankaraya gitmiştir.

Maarif müfettişlerinin gördükleri noksanlar

Orta mekteb, lise ve Muallim mektebi müdürleri dün öğleden sonra Maarif müdürlüğünde bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda bilhassa müfettişlerin mekteblerde yaptıkları son teftişlere dair verdikleri raporlarda gösterilen noksanlar üzerinde müzakere yapılmış, bu hususların düzeltilmesi için icab eden kararlar verilmiştir.

Küçük hikâye

Onlar benim gözyaşlarımdır

Mükerrem Kâmil Su

— Evet, dedi. genc kız, evet. Romanlarımızı okumağa tahammül edemiyorum. Bazılarını arkadaşlarımdan dinledim. Bazılarını da ara ara kendim okudum. Kahramanlarımızı bu günün insanları arasında bulmak galiba mümkün değil. Onların aşkları ne kadar başka... Sanki hepsi de bedbaht olmak için seviyorlar. Dünyayı simsiyah görecek şekilde ıstırab çekiyorlar. Sırasında saadetleri, hatta hayatları pahasına sevdiklerini yabancılara terkediyorlar. Kuzum, bu tipleri nereden bulup çıkarıyorsunuz böyle? Gücenmeyiniz ama, ben onları biraz abdal buluyorum.

Romancı, Ferda'yı, tatlı bir gülüşle dinliyordu. Birdenbire bu hücumla irkildi. Ve içi burkularak: «Onları abdal buluyor!» diye düşündü.

Sonra yumuşak bir sesle:

— Peki, sizin aşk telâkkiniz nedir? diye sordu.

Küçük kız, minimini bir dalga gibi yerinde kımıldayarak:

— Ben aşka inanmam ki, diye karşılık verdi .Hele bir başkasının hatırı için saadetimi, neş'emi tehlikeye düşürmeğe hiç aklım ermez .

Bence aşk, geçmiş asırların manasız bir vehminden başka bir şey değildir. Ben Leylâ ile Mecnunlara, Romeo ve Jülietlere, Pollere, Virjinilere falan inanmıyorum. Onlar, ya marazi bir şekilde hassas insanların muhayyilelerinde doğmuş masallardır; yahud bu insanlar gerçekten yaşamışlardır da, teşhis edilemiyen hastalıklarına aşk ismi verilmiştir.

Ben insana, tabiatın üstünde bir şeymiş gibi, tapınılmasını manasız buluyorum. Hayatta sevecek şey o kadar çoktur ki, kalbi, sizin kaleminizle de tekrarlandığı gibi münhasıran bir insana bağlayarak yaşamak budalalık olur.

— Korkunc!..

Genc kız, derinliklerine titremeden, çarpıntı duymadan bakılamıyan gözlerini açarak:

— Nedir o korkunc olan şey? diye sordu.

— Telkinleriniz.. Çok gencsiniz çocuğum. Gönülleri sarsan bir güzelliğiniz, bakılınca yürekleri titreten büyülü gözleriniz var. İstemem ki, hayat sizi inkisara uğratsın. Bu güzelliklerin yanında duyan bir kalb, düşünen, müsamahadan anlayan bir kafa, seven bir el de olmalı. Aksi takdirde neye yarar bunlar küçük, neye?

Yalçın kayalardan birdenbire boşanan sular gibi bir kahkaha çınladı. Romancı şaşırmıştı.

Ferda: — Hayat da ne oluyormuş, diye konuşuyordu. Hayat ve her şey benim. İsteyenler, onu ellerinde diledikleri şekilde yuğururlar. Gülmesini ve yaşamasını bilen insanların hayattan korkmaları manasız olur. İnsan tabiate, kendine ve hatta şansına hükmetmeği bilmelidir.

— Ve insanlara da öyle mi?

— Tabiî... Gözlerime hayretle ,hattâ biraz da esefle bakıyorsunuz. Ama beyhude bu. Bazan halam da yüzüme böyle bakar: «Büyük söyleme. Allah yüreği merhametlisine düşürsün!» der. Ben bu dilekte geçmiş asırların sönük, modası bitmiş zihniyetini, manasız tevekkülünü bulurum.

— Siz kadere de inanmaz mısınız?

— Aslâ...

— Neye inanırsınız öyleyse.

— Kendime... Gencim, güzelim. Her şeyi iyi tarafından almağı ve her hâdiseyi soğukkanlılıkla karşılamayı bilirim. Gözyaşından nefret ederim. Sevgi denen şeye bütün varlığımı bağlamıyacağım için ilerde de rahat edeceğimi umuyorum. Hürriyetimi başkalarının arzusu için ölçüye vurmayacağım. Elbet ilerde bir gün benim de yuvam olacak. Etrafımda dolaşanların en çok hangisi hoşuma giderse ve hangisi bana refah temin edecek vaziyette ise onu seçeceğim. Onun da daldan dala konabilecek bir kalbi olduğunu baştan düşünerek hareketlerini ölçüye vurmayacağım. Onunla iki serseri kuş gibi yaşamayı tercih edeceğim. Kıskanclık, somurtganlık, yorgunluk gibi insanın ağız tadının bozan şeyleri kapımızın eşiğinden geçirmiyeceğiz. Bu suretle genclik denilen o harikulâde silâhı uzun müddet elimizde tutacağız. Bu çağın haklarına hürmet etmeği, ömrümüzün baharından tam ve mutlak bir şekilde faydalanmayı bileceğiz.

Romancı başını eğerek: — İnşallah mes'ud olursunuz, dedi.

Ve onun gene güldüğünü görerek:

— Bu dilek te sizin için miskince bir şey diye ilâve etti. Ama ne yapalım ki, ben de geçmiş asırların zihniyetini taşıyan bir insanım!

Ayağa kalktılar. Romancı genc kıza mutlaka bir şey ikram etmek istiyordu. Toplantıdaki yakışıklı delikanlıların sabırsızlanmalarını anlamamazlıktan gelerek onu büfeye götürdü.

Genc kız romancının uzattığı limonata bardağına gülümseyerek baktı ve birdenbire:

— Niçin, hayatla, hareketle, şenliklerle dolu insanları ele alarak ebedileştirmezsiniz, diye sordu.

— Her eserde bir parça da sahibinin ruhu yaşar çocuğum. San'atkâr farkında olmadan kendinden de bir şeyler katar. Senin hiçe saydığın hayat ,bana güler yüz göstermedi ki...

— Haksızlık ediyorsunuz dostum. Mes'ud olmamak için neyiniz eksik? Hayır, hayır okuyucularınızın göz yaşları her halde hoşunuza gidiyor olmalı. Gerçi ben arkadaşlarımı, böyle kitab yaprakları karşısında ağladıkları için pek manasız buluyorum. Hiç için, hiçler için ağlanır mı canım?

Romancı sapsarı oldu. Küçüğü ellerinden tutarak:

— Onlar benim göz yaşlarımdır, diye hırçınlaştı. Onlar yanlız benimdir.

— Ama bu göz yaşlarını benimseyen, sizin eleminize, ıstırablarınıza ortak olanlar da pek çok.

— Bir an için belki. Kitab kapanınca o göz yaşlarının da dindiği muhakkak. Hem siz onlarda biraz ruhu serinleten bir şey bulmaz mısınız?

— Bunun için ağlamak değil, gülmek lâzım.

Erkek, genc kızın ince omuzlarını büyük ellerinin arasına alarak, onun, şenlik gecelerinin bütün ışıklarını derinliklerine toplamış gibi, pırıltılı gözlerine baktı, baktı.

— Dilerim ki, sen başkasının göz yaşlarına dahi yabancı ol yavrum, dedi. Gül, daima gül çocuğum. Ve onu, önünde eğilen zarif bir delikanlının kollarına bırakarak musikinin sihirli dünyasına terketti.

***

Yıllardan sonra bir gece romancı çalışma odasında kalmıca bir zarfla meşguldü. Tanımadığı bir kadın yazısı ile kendisine bir takım notlar gönderilmişti. Yaprakları baştan alâkasızlıkla karıştırdı. Yer yer okudu. Bu satırlarda çok duygulu bir yürek çarpıyordu. Yazış tarzı da bir hayli güzeldi. Heyecanı arttı. Kâğıdları tekrar tekrar karıştırdı. Ve baştan sonuna kadar sabırsızlıkla ve içine sindire sindire okudu.

Notlar şöyle bitiyordu:

«.. Aziz romancı, görüyorsunuz ki size hayatımı bütün acılığı ve açıklığile yazdım. Evlilik dünyasına pek hazırlıksız girdiğimi, bir takım sakat, hattâ saçma telâkkilerle yuğurulmuş olduğumu acı denemelerden sonra öğrendim. Bu hayat karşısında, benim için korkunc bir kırılış oldu.

Arkadaşlarım bir zamanlar eserlerinizi okurken ağlarlardı. Onlar başkalarının bahtsızlıklarına dökülen yaşlardı ve ben onları manasız bulurdum. Aşka, fedakârlığa, başkalarının saadetine çalışmağa inanmazdım. Hayat hükmünü verdi .Mes'ud olmak için güzel, iyi ve doğru şeylere bağlanmanın lüzumunu şimdi öğrenmiş bulunuyorum. Bir zamanlar hiç de beğenmediğim kahramanlarınızı düşünürken onların acılarla, haksızlıklar ve ferağatlerle yorulan varlıklarında biraz da kendimi buluyorum ve onlarla beraber kendime de ağlıyorum.

Görüyorsunuz ya, sizi ve hayatı ne acı denemelerden sonra anlamış bulunuyorum. Duygularımı, varlığımı kuşatan ıstırablarımı yalnız sizin için yazdım. Onları yalnız siz okumalısınız. Bu hazin ve müthiş hikâyeye başkalarının gözlerinden yaş dökülsün istemiyorum. Çünkü bu satırlarda sızlayarak çarpan kalb benim... Bunlar, bunlar.. Benim göz yaşlarımdır...»

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Arnavudluk cephesinde ve Şarkî Afrikada

İtalyanların «Bahar bizimdir!» diyerek geçenlerde yaptıkları nümayişleri takib eden hâdiseler, İtalyan ümidlerinin boşa çıkmakta olduğunu ve İtalyanların yerine baharı başkalarının tes'ide namzed ve lâyık olduklarını gösteriyor.

Bunun ilk delili, İtalyanların Arnavudlukta yaptıkları ve yedi gün idame ettirdikleri taarruzun neticesidir. 9 martta başlayarak 15 martta nihayet bulan bu taarruz, İtalyanların çok iyi hazırlanmış olmalarına ve mutlaka bir zafer kazanarak uğradıkları mağlûbiyetleri unuttturmak gayretlerine rağmen kat'i bir muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir.

Halbuki İtalyanlara yardım eden amiller, ötedenberi haiz oldukları üstünlüklerden ibaret değildi. Bunlara inzimam eden yeni amiller de vardı ki en başlarında Almanyanın Bulgaristanı işgal etmiş olmasının kendilerine vermiş olması icab eden manevî kuvveti kaydetmek icab eder. Buna rağmen İtalyanlar yedi gün devam eden taarruzdan müspet bir netice alamamışlar ve çok mühim zayiata uğramışlardır. İtalyanlar belki de taarruzlarını yenilerler ve talihlerini bir kere daha denemek isterler. Fakat bütün emareler, onların bir netice alamıyacaklarını göstermekte, bu da İtalyan azcinin bir takım müdahaleleri davet etmesi ihtimalini belirtmektedir.

***

Fakat İtalyanın uğradığı mağlûbiyet, bir cepheye münhasır kalmıyor. İtalya diğer cephelerin hepsinde de aynı vaziyettedir. İtalyanlar Mısırı istilâya çıkmış oldukları halde Libyanın yarısını teslim ederek geri döndüler. Daha sonra İtalyanın şarkî Afrika İmparatorluğunu tasfiye işi de sür'atle devam etmektedir.

Geçen hafta Habeşistanda Dagabur'un işgali sırasında yazdığımız bir yazıda «Önümüzdeki günlerde Habeşistan harbi, belki de ilk safa geçecek, ve buradan çok mühim hâdiseler aksedecektir» demiştik. Ve o günden beri iki mühim hâdise aksetmiş bulunuyor. Bunların biri İngilizlerin İngiliz Somalisine avdet ederek Berbera'yı istirdada, diğeri de daha sonra Habeşistanda mühim bir mevkii daha zapta muvaffak olmaları için İtalyan müdafaasını sür'atle eritecek her tedbiri almaktadırlar.

Elhasıl, «Bahar bizimdir!» diye sevinen İtalyanlar, baharda, İmparatorluklarının matemini tutmaktadırlar.

Ömer Rıza DOĞRUL

Başvekilimiz Rumen sefirini kabul etti

Ankara 19 (a.a.) — Başvekil doktor Refik Saydam, bugün saat 11,30 da Başvekâlette yeni Rumanya elçisi Telemaque'i kabul etmişlerdir.

Çorabcıların Ankarada teşebbüsleri

Ankara 19 (Telefonla) — Standard kadın corab tipleri nizamnamesinin tatbik zamanı yaklaştığından temennilerini bildirmeğe gelen çorabcılar heyeti bugün de İktisad Vekâletinde temaslarda bulundu.

Dündenberi şehrimizde bulunan İstanbul yerli mensucat fabrikatörleri heyeti de sanayi tetkik heyetile temaslarda bulunmaktadır.

Bremendeki yangın bastırıldı

Berlin 19 (a.a.) — Stefani ajansından:

16 martta Bremen transatlantiğinin içinde zuhur eden yangın aynı gün zarfında bastırılmıştır. Gemi ağır hasara uğramıştır. Yangının sebeblerini araştırmak üzere tahkikat yapılmaktadır.

Kandırada balo

İzmit (Hususî) — Kandırada kıymetli kaymakam vekili Turgud Eğilmezin himayesinde Kızılay menfaatine mükemmel bir balo verilmiştir. Balo, halkın bu kabil toplantılara yakın alâka ve sempatisini gösteren güzel bir delil olmuştur.

Baloda milli oyunlar oynanmış, kalabalık ve mümtaz davetliler grupu, samimî ve nezih bir hava içinde geç saatlere kadar eğlenmişlerdir. Bu geceyi tertib ve tanzim eden Kandıra Kızılay reisi doktor Saim Polat Pengiserp takdir hislerile karşılanmıştır.

Bağcılara ucuz göztaşı verilecek

İzmir İncir ve Üzüm Satış Kooperatifine 650 bin lira tahsis olundu

Ankara 19 (Telefonla) — İzmir incir ve üzüm satış kooperatifine 650 bin lira tahsis olunduğuna dair evvelce derpiş edilen karar Vekiller Heyetince bugün mer'iyete konuldu.

Bu para ile haricden göztaşı ve potas İthal edilecek ve satışları doğrudan doğruya müstahsile yapılmak suretile göztaşının kilosu 20 kuruştan satılacaktır. Göztaşının maliyet fiatı ile müstahsile tevzii fiatı arasındaki menfi fark Ziraat Bankasınca ödenecektir.

İki kuvvet arasında İspanyanın hali

"Fransada bir hükûmet bulundukça İspanyanın Nazilere mukavemeti devam edecektir,,

Londra 19 (a.a.) — Daily Telegraph gazetesinin Lizbon muhabiri Alman nüfuzunun İspanyada zâfa uğradığını bildirmektedir. Halk Almanlarla sıkı bir iş birliği yapıldığı takdirde kaybedilecek şeyin kazanılacak olandan fazla olduğunu anlamış bulunuyor. Efkârı umumiyedeki bu inkişaf kısmen İngiltere ile yapılan yeni ticaret anlaşmasından ileri gelmektedir. Anlaşmanın tatbikı ile meşgul olan İngiliz memurları İspanyolların millî gururunu cerihedar etmemek için şayanı takdir bir derecede ihtiyatkârane hareket etmektedirler. Bunlar aç kalmış bir memlekette çalıştıklarını hissettirmemektedirler.

Muhabir, yazısına şöyle devam ediyor:

«Siyasî bakımdan daima Almanya lehine bariz bir temayül vardır. Serrano Suner Alman silâhlarının mağlûb edilemiyeceğine kanidir. Bununla beraber Berlini ziyareti esnasında beklediği kadar hürmetkâr bir muamele görmediği için Almanların uğrayacağı her hangi bir hezimet bu hususdaki fikrini değiştirebilir. İşte bunun içindir ki eski Fransa ahvali İspanyadaki diplomatlar tarafından büyük bir dikkatle takib edilmektedir. Eğer Mareşal Peten ile Naziler arasındaki münasebetler kat'i olarak kesilir ve bu hal Fransız hükûmetinin Cezaire çekilmesini ve serbest Fransa muntakasının işgalini intac edecek olursa İspanyol politikası hiç şüphesiz daha açık bir şekilde Almanya tarafına meyledecektir. İspanyol generalleri Alman kıt'alarını bütün hudud boyunca dizilmiş görecek olurlarsa mukavemetin faydasız olduğunu kabulde pek tereddüd etmiyeceklerdir.

Vişide bir Fransız hükûmetinin mevcudiyeti, isterse bu hükûmet âciz ve hattâ Alman taraftarı olsun, İspanyol siyasî mahfillerince İspanyanın nazi tazyikına karşı mukavemetini arttıracak kıymetli bir unsur olarak telâkki edilmektedir.»

Merhum Salih Zekinin iki eseri basılıyor

Ankara 19 (a.a.) — Türk Tarih kurumundan:

Maarif Vekilliği tarafından müsveddeleri kurumumuza hediye edilmiş olan büyük riyaziyecimiz merhum Salih Zekinin «Asarı bakiye» ve «Kamusu riyaziyat» adlı iki mühim eserinin bastırılmasına başlanmıştır.

Rumanyada 218 papas tevkif edildi

Bükreş 19 (a.a.) — Stefani ajansından:

Nazırlar meclisinin bir tebliğine göre, 218 ortodoks papas, geçen kânunusani ayında isyana iştirak etmiş olmak töhmetile askeri mahkemelere verilmişlerdir. Ruhanî mamak, bu papasların kâffesini afaroz etmişlerdir.

Londrada bir tren kazası

Londra 19 (a.a.) — Bu sabah saat 6 dan biraz evvel Londranın şark banliyösünde Leyton'da bir tren kazası olmuş ve 60 kişi yaralanmıştır. Yaralılardan 30 u hastaneye kaldırılmıştır. Ölen olmamıştır. Tren mahdud bir süratle Londraya giderken garda bulunan bir trenin son vagonu üzerine bindirmiştir. Demiryolunda husule gelen hasar ehemmiyetsizdir.

Suriyede

Hâdiselerden korkuluyor, Fransız Komiseri tedbirler alıyor

Beyrut 19 (a.a.) — Fransa Yüksek Komiseri General Dentz Şama gitmiştir. Orada bir kaç gün kalacaktır.

General Dentz, yeni Suriye hükûmetinin kurulması için, eski Başvekil Ata Bey Eyubî ile müzakerelere devam etmektedir.

Suriyede çarşılar kapalı duruyorsa da hiçbir hâdise çıkmamıştır.

Macaristanda sanayi faaliyeti durdu

Tass ajansı bilhassa Transilvanyada halk vaziyetinin fena olduğunu bildiriyor

Budapeşte 19 (a.a.) — Tass:

İptidaî madde yoksuzluğu yüzünden muhtelif Macar sanayii şubeleri büyük bir sıkıntı çekmekte devam ediyorlar.

Gazeteler her gün artan işsizliğin tehlikelerinden mütemadiyen bahsetmektedirler. Vaziyet büyük müesseselerin kapandığı şimalî Transilvanyada pek ciddidir .Mensucat sanayii bilhassa müşkül şartlar içinde bulunmaktadır. Ayakkabı fabrikaları işlerini bırakmışlardır. Çünkü deri ihtiyatları hükûmet makamları tarafından tespit edilmiş ve kundura imalâtı durdurulmuştur.

Sular altında kalan arazi

Budapeşte 19 (a.a.) — Stefani ajansından:

Szeged civarında bir kaç bin hektar arazi, sular altında kalmış ve ziraat işleri başlamamıştır. Suların tuğyanı neticesinde beş yüz ev yıkılmıştır.

Almanya ile iktısadî anlaşma

Budapeşte 19 (a.a.) — Burada Macaristanla Almanya arasında cereyan eden iktısadî müzakereler nihayetlenmiştir. Almanya namına müzakereleri doktor Clodius idare etmiştir.

Tarih Kurumuna alınan iki genc alimimiz

Ankara 19 (a.a.) — Türk Tarih Kurumundan:

Türk Tarih kurumu idare heyeti 12/3/941 tarihli içtimaında -tarihi neşriyatlarile Türk tarihine yaptıkları hizmetlerden dolayı- genc âlimlerimizden Ankara Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi Yeni zamanlar tarihi doçenti Enver Ziya Karal ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Orta zamanlar tarihi doçenti Cavid Baysunu ittifakla Türk Tarih Kurumunun asli üyeliğine seçmiştir.

İrlanda da Amerikadan silâh istiyor!

Nevyork 19 (a.a.) — İrlanda Milli Müdafaa Nazırı Aiken, Clipper transatlantik deniz tayyaresile bugün buraya muvasalat etmiş ve bir gazeteciye yaptığı beyanatta tayyareden röveverlere kadar silâh ve malzeme satın almak imkânlarını tetkik etmek üzere geldiğini beyan etmiştir.

Vilâyet bütçeleri

Ankara 19 (a.a.) — Bilecik ve Muğla vilâyet umumî meclisleri son toplantılarını yaparak çalışmalarını bitirmişlerdir. Bilecik vilâyetinin 1941 bütçesi 346,131, Muğla vilâyeti bütçesi de 529,000 lira olarak tespit olunmuştur.

TÜRKOLOJİ BAHİSLERİ

Ye'cuc ve Me'cuc seddi

Yazan: İsmail Hami Danişmend

«Türk ırkının uğradığı iftiralar» la «Vanî Efendi nazariyesi»ne aid etüdlerimizde (1) Arab tefsirinin «Ye'cuc ve Me'cuc» tâifesi hakkındaki çirkin efsaneleri hep Türklere isnad ettiğinden bahsetmiştik: Bu bahsin uyandırdığı alâka ve merakı tatmin için bu gün de eski şark ve yeni garb ilimlerinin bu mesele etrafındaki tetkikatına temas etmek isteyoruz.

«Kehf» suresinin 83 - 101 inci âyetlerinde (Zülkarneyn) in evvelâ garba, sonra şarka ve nihayet meçhul bir istikamete sefer ederek işte bu istikametin müntehasındaki iki dağ arasında demirle bakırdan bir «sed» yaptırıp «Ye'cuc ve Me'cuc» kavmini bu mâdenî seddin arkasında bırakmış olduğundan bahsedilir. (Zülkarneyn) kim? «Sed» hangi sed? «Ye'cuc ve Me'cuc» kavmi hangi kavim? Hep birbirile alâkadar olan bu üç sualin cevabı yalnız islâmın tefsir ilmini değil, «Kitab-ı-mukaddes»te de bahsi geçen aynı kavmin hüviyetinden dolayı Yahudi ve Hıristiyan müfessirlerile bazı Avrupa müsteşriklerini de uzun uzadıya ve hep boş yere uğraştırıp durmuştur. En mütenakız faraziyelere işte bu meselelerde tesadüf edilir. Meselâ büyük muhaddis (Buharî) ye göre (Zülkarneyn) eski Yemen hükümdarlarından (Sa'b), meşhur müfessir (Râzî) ye göre (Büyük İskender), bir takım Arab müfessirlerine göre (Yunan ibnü Yâfes ibni Nuh) neslinden (Merzbân ibnü Merzibet-il-Yunanî) ismindeki efsanevî şahsiyet ve Türk nokta-i-nazarını tâkib eden (Vanî Mehmed Efendi) ile (Rüstem Paşa) ya (2, 3) göre de (Oğuz Han) dır! (Vanî Efendi) ile (Rüstem Paşa)nın kaydettikleri Türk rivayetine nazaran «Ye'cuc ve Me'cuc» Türk değil, bilâkis o muzır tâifeyi seddin arkasına kapatıp insanları onların şerrinden halâs eden şahsiyet Türktür! Fakat mühim bir Türk düşmanı olan Arab müfessiri (Hâzin) bunun aksini iddia edip seddin şimalde ve Türk ülkesinin müntehasında olduğundan ve hattâ «Ye'cuc ve Me'cuc»un Türk ırkına mensubiyetinden bahseder (4)! (Kadı Beyzavî) ye göre de seddin yeri «Şarkî Anadolu ve Azerbaycan» taraflarındadır! Bu meselenin münasebetile Eski-dünyada ne kadar sed varsa hepsinden, Çin seddinden, Yemen'de Sebâlıların payitahtı olan «Me'rib» deki sedden, Kafkasyadaki «Demir-Kapı» seddinden vesaireden bahsedilmiştir. Hattâ bizim (Evliyâ Çelebi) bile bu muammâyı «Moskof diyarında» göstererek halletmeye kalkışır (5)! Avrupa müsteşriklerinin tetkikatı ise bütün bu tenakuzları tesbit etmekten başka bir netice vermemiştir.

Son zamanlarda bu mesele ile bilhassa Macar müsteşriklerinden Kont (Etienne Zichy) meşgul olmuştur: «Körösi-Csoma» mecmuasında «Sellâm Tercümanın Ye'cuc ve Me'cuc seddine seyahatı» serlevhalı uzun bir etüd neşreden bu âlim, Abbasî halifelerinden (El-Vâsık-billâh) ın Hicrî 288 - 290 ve Milâdî 900 - 902 tarihleri arasında «Ye'cuc ve Me'cuc» seddini tetkike göndердiği heyetin seyahatini izah etmektedir; bu etüdde (6) Arab müelliflerinden (Mukaddesî) ye istinaden tafsil edildiğine göre, Abbasîler «Sed» meselesile daha evvelce de alâkadar olup büyük Türk âlimi (İbnü Musa-l-Hârezmî)yi Hazar hükümdarı (Tarhan) nezdine göndermek suretile «sed» hakkındaki malûmatı Uzaksarkta değil, şimal istikametinde aramışlardı. Bu ilk teşebbüsten sonra (Sellâm Tercüman)ın riyasetinde giden heyete aid rivayetleri ilk defa olarak (İbnü Khordâdbeh) doğrudan doğruya (Sellâm)dan naklen «Kitâb-ül-mesâlik» ismindeki eserinde hikâye etmiştir; eski Arab coğrafyacıları bu bahsi hep işte o mehazden iktibas etmişler ve bunlardan meşhur (İdrisî) bu mesele hakkında birçok tafsilât vermiştir. Fakat bütün bu menkulâtta seddin hangi ülkede bulunduğu tasrih edilmemiş olduğundan, müsteşrikler arasında bundan dolayı ihtilâf çıkmıştır. Meselâ, (İbnü Khordâdbeh) in eserini «Leyden» de tercümesile beraber neşretmiş olan (de Goeje), tercüman (Sellâm) ın seyahatini Çin seddine müntehi göstердiği halde, Kont (Zichy) bilâkis şimal istikametini esas ittihaz ederek (de Goeje) ye itiraz etmektedir.

(Zichy) nin başlıca delilleri şunlardır: (Sellâm Tercüman), Iraktaki «Sâmerra» dan hareketle doğru Tiflis'e gidiyor ve oradan Alan ve Hazar hükümdarları nezdine hareket ediyor; bu istikamet şark değil, şimal istikametidir; fazla olarak (Sellâm Tercüman) toprağı pis kokan bir memleketten geçiyor: Kont (Zichy) ye göre bu memleket Kafkasyanın neft membalarını muhtevi kısmıdır; fakat buna karşı, Uzaksark esasını kabul eden (de Goeje), pis kokan toprağın Asyadaki «Bek-pak-dala» bozkırı olduğunu iddia edip «Balkaş» gölünün garbında olan bu bozkırın sazları tefessüh ettiği için pis koktuğunu kaydetmiştir.

Bizce bu iki iddianın birincisi ikincisinden daha kuvvetli gibidir; fakat (Kâtib Çelebi) Abbasîlerin bu taharriyatını «Cihannümâ» sında «bir haber-i vâhî» saymaktadır: Onun kanaatince böyle bir seyahatin aslı olmamak lâzım gelir (7).

Zaten Kont (Zichy) de seddin yerini kat'iyetle tayin edememiş ve tetkikatını Milâdın dokuzuncu asrından onuncu asrına kadar «Ye'cuc ve Me'cuc» isimlerinin hangi milletlere isnad edilmiş olduğunu izah ederek bitirmiştir. Bu izaha göre, İbranî müellflerinden (Josephe Flavius) la Milâdın dördüncü asrında «Kitâb-ı-mukaddes» i lâtinceye tercüme etmiş olan (Saint Jérôme), «Ye'cuc ve Me'cuc» isimlerini «İskitler» e izafe etmişlerdir; bir zaman da «Alanlara böyle bir damga vuruldu; sonra da aynı damga şimalî Kafkasyadaki Hunlara intikal etti; fakat daha sonra gene o havalide Hazarlar ortaya çıkınca, bu sefer de bunlar bu isme vâris oldular.

(El-Mukaddesî) ye göre «Ye'cuc ve Me'cuc» ırkı Hazar ülkesinin müntehasındadır. (İbnü Havkal) ise «Kitâb-ül-mesâlik» inde «Ye'cuc ve Me'cuc» arazisinden çıkan kunduz derilerinin Milâdî Onuncu asır ortalarına kadar Rus hududuna nakledilip Ruslar tarafından Bulgar toprağına götürülerek ticaret yapıldığından bahseder. Bu suretle, Onuncu asrın nihayetlerine doğru «Ye'cuc ve Me'cuc» ülkesi, tıpkı (Evliya Çelebi) nin dediği gibi, Rusyanın ötesinde sayılmaya başlamış demektir.

Son zamanlarda yeni ve büsbütün başka bir takım teviller daha ortaya çıktı: Hindistandaki «Ahmediyye» mezhebi hakkında mufassal bir etüd neşreden müsteşrik (Lucien Bouvat), bu yeni mezhebin reisi (Mirza Beşiruddin Mahmud Ahmed) in «Tuhfet-ül-Mülûk» ismindeki eserinin 3 üncü cildini tahlil ederken, bu eserde «Ye'cuc ve Me'cuc» isimlerile İngiliz - Rus rekabeti kasdedildiğinden bahsedilmekte olduğunu anlatmaktadır (8)!

Bundan sonra da (Musa Cârullah) ın izahı gelir: Bu zat kendi kendine «Ye'cuc ve Be'cuc kimdir?» sualini irad ettikten sonra:

«Ye'cuc ve Me'cuc yeryüzünde her yerde, her millette, her vakit bulunur. Bundan dolayı Ye'cuc ve Me'cucun cinsiyetleri, zamanları, mekânları Kur'an-ı-Kerimde tayin kılınmadı» diyor ve muhtelif devirlerden misaller göstererek (İskender), (Çingiz) ve (Hulâgû) istilâlarını birer «Ye'cuc ve Me'cuc» akını şeklinde tasvir ettikten sonra müstemlekelere nisbetle Avrupalıları bile «Ye'cuc ve Me'cuc» gösteriyor (9)!..

Bütün bu izahattan anlaşılacağı gibi, Arab müfessirlerile müverrihlerinin Türk ırkına isnad etmiş oldukları «Ye'cuc ve Me'cuc» ismi ötedenberi muhtelif milletlerle câmialara izafe edilmiş, İskitlere, Alanlara, Hunlara, Ruslara, Gotlara ve hattâ bütün Avrupa milletlerile devletlerine alem ittihaz olunmuş ve seddin yeri hakkında da her istikametten bahsedildiği halde bir türlü işin içinden çıkılamamıştır.

Her halde bütün bu mütenakız faraziyeler, Türkler hakkındaki Arab ve Yahudi rivayetlerinin ne indî ve vâhî şeyler olduğunu bütün vuzuhile ispat eder sanırız.

İsmail Hami DANİŞMEND

(1) «Cumhuriyet», 28 şubat ve 11 mart 1941 nüshaları.

(2) «Arâis-ül-Kur'an», Bayezid Umumî kütübhanesindeki yazma nüsha, No. 67, c. 2, yaprak 250.

(3) «Tevârih-i âl-i Osman», Üniversite kütübhanesindeki yazma nüsha, «Halis Efendi» koleksiyonu, No. 2438, s. 2.

(4) «Lübâb-üt-te'vîl», 1304 Mısır tab'ı, c. 3, s. 249 ve müteakıb.

(5) Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi, c. 2, 1314 İstanbul tab'ı, s. 30.

(6) Körösi Csoma-Archivum, 15 haziran 1922 nüshası, s. 190.

(7) «Cihannümâ», 1145 İbrahim Müteferrika tab'ı, s. 378.

(8) «Journal Asiatique», 1928 temmuz - eylûl nüshası.

(9) «Ye'cuc», 1933 Berlin tab'ı, s. 32 - 34.

Şilep nakliyatı

Komisyon ilk ihzarî içtimaı dün yaptı

Şehrimizde bulunan Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı dün kendisile görüşen muharririmize şunları söylemiştir:

«— Bu gün, şilep nakliyatını tanzim ve bu nakliyata aid ücretleri tespit edecek komisyonun ilk ihzarî içtimaında bulundum. Bundan sonra Devlet Denizyolları Devlet Limanları İşletmesi işlerile meşgul olacağım. Akşam üzeri Posta ve Telgraf müdürlüğüne gideceğim ve orada yapılan bazı tesisatı göreceğim.

Trakyaya yarın hareketim ihtimali vardır.»

Yeni komisyon

150 tondan daha yukarı (150 ton dahil) makineli gemilerle yapılacak şilep nakliyatını tanzim ve bu nakliyata aid ücretleri tesbit eden koordinasyon kararı İcra Vekilleri Heyetinin 1/3/941 tarihli kararnamesince 21/3/941 tarihinden itibaren mer'iyete girecektir.

Bu koordinasyon kararının tatbikatını Münakalât Vekâleti namına tanzim için bir komisyon teşkil edilmiştir. Komisyonun reisliğine Devlet Denizyolları İşletme umum müdürü İbrahim Kemal Baybora tayin edilmiştir. Komisyonun diğer azaları Genelkurmay adına deniz kurmay albayı Münci Ülhan, Ticaret Vekâleti adına Muhsin Seren, İktısad Vekâleti adına Zekeriya Şener, İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından Suad Karaosman ve Münakalât Vekâleti İstanbul Mıntaka Liman reisi Refik Ayanturdur.

Millî Müdafaa Vekâletinin murahhası da komisyonun müteakıb içtimaına yetişecektir.

Ayrıca komisyonda Türk Armatörler birliğini temsil etmek ve komisyonla daimî hali temasta bulunmak üzere mezkûr birliğin reisi Rıza Sadıkoğlu da Armatörler birliğince intihab edilmiştir.

Kararnamenin gayesi

Memlekette mevcud deniz vasıtalarını azamî bir randımanla çalıştırarak münakalât işlerimizin her hangi bir aksaklığını önlemek ve her nakil ihtiyacının zamanında karşılanmasını ve bu arada millî servet ve kuvveti koruyucu mahiyette en uygun vasıtanın o hizmete tahsisini temin etmek kararnamenin başlıca hedefini teşkil etmektedir.

Ayrıca eşya maliyet fiatları üzerinde tesiri aşikâr olan nakliya ücretlerinin yersiz tereffüleri de tamamen önlenmek üzere nakliyatı yapan her gemi için o geminin masrafile mütenasib yevmiyeler tayin etmek suretile müstakar ve gerek naklettirenin ve gerekse gemi sahibinin menfaatlerini koruyan bir tarife sistemini de ihtiva etmektedir.

İaşe teşkilâtı tasdikten çıktı

Ankara 19 (Telefonla) — İaşe müsteşarlığına bağlı olarak kurulan petrol ofisin teşkilât kadrosu Vekiller Heyetince tasdik ve kabul edildi. Ofisin depo kadrosu da tespit edilmiştir. Petrol Ofisin 600 lira ücretli umumî müdüründen başka 500 lira ücretli bir umum müdür muavini, dörder yüz lira iki ve 300 lira ücretli bir müdürü, iki dış ajanı ve sair memurları bulunacaktır.

Suşaka düşen bombalar

Belgrad 19 (a.a) — 21/22 ilkkânun gecesi Yugoslavyanın İtalyan hududunda Şuşak şehrine düşen bombaların, yol şaşırma neticesinde İngiliz tayyarelerî tarafından atıldığını Londra hükûmeti kabul ederek Belgrada teessürlerini ve icab eden tazminatı vereceğini bildirmiştir.

Hadiseler Arasında FELEK

Ben bu dünyaya...

Ne derseniz deyiniz! Benim artık tahammülüm kalmadı. İllallahi ve resûlihi. Yaşamak değil bu, adeta casus filmi çevirmek!

Yedi dilden şikâyetçiyim:

— J'enai assez!

— Denboro piya!

— Lâ rahate fiddünya!

— S. O. S.

— İmdad!

Nedir bu çektiğimiz yahu! Şaka sanmayınız. Anlatayım da bakın haksız mıyım.

Hayat benim için mütemadi bir cidal halini aldı. Kasaba gidiyorum: Bir lokma et almak için evvelâ karaman mı, dağlıc mı, kıvırcık mı? damgasını arayorum; sonra da zavallı merhumun mahrem yerlerine, erkek mi dişi misine bakıyorum.

Balıkçı kolyozu uskumru yerine sokmasın diye balığın gözünü ölçüyor, bayat olmasın diye kulaklarını yoklayorum.

Sütün sulusundan, limonun kurusundan korunmaya çalışıyorum.

Yüz dirhem kaşar almak için kellelerin ensesini muayene edip (Uludağ) mı, (Kırklareli) mi diye inceleyorum.

Zeytinyağında araşit, sade yağda vejetalin karışık olmasın diye gözümü dört açıyor, muayeneler ediyorum.

Pirinc değil; fasulye, nohud, mercimek de değil; portakal kuzum portakal! Portakalda aman kazıklanmıyayım diye kılı kırk yarıyorum.

Portakalda hile olur mu?

Kuru ağaca can veren Ulu Tanrım; nelere kadir değil ki. Bizim esnafa da öyle bir hilekârlık kabiliyeti vermiş ki sormayın! En basiti beş tane Yafa portakalını yirmi beş Dörtyol malına karıştırıp hepsini Yafa fiatına satıyor, tanesinde iki kuruş bir avanta elde ediyorlar.

Bu bir şey değil; daha antikası var: Altmış paralık Rize portakalının içine Pravaz şırıngasile kırmızı şekerci boyası sıkıp kan portakalı yapıyorlar. Bildır böyle bir portakalı küçücük yeğenime yedirmişler; bebek, küçük suyunu kırmızı etti.

Gerçi şimdi safi kahve bulmak mümkün değil. Lâkin katığı fındık kabuğu olmasın da arpa, nohud gibi zararsız bir şey olsun diye cedelleşiyorum.

Yumurtayı alırken ışığa tutup radyoskopi yapmaya, tavuğu alırken ibiğine bakıp horoz almamaya, gerisine bakıp kart olmamasına dikkat ediyorum.

Bindiğim tramvayın birinci mi, ikinci mi olduğu tasası da caba!

Ne bu yaşamak mıdır?

Herifin birine arkadaşı:

— Şu gömleğini yıkasana! demiş.

— Yıkadımdı; gene kirlenmiş, cevabını vermiş.

— Bir daha yıka, ne olur?

— Yıkayorum gene kirleniyor!..

— Gömlektir bu! Kirlenir a! Gene yıka! deyince herif tehevvürle:

— Yahu! Ben bu dünyaya sade gömlek yıkamaya mı geldim? demiş.

Ben de bu dünyaya sade bizim esnafın hilesile, emniyetsizliklerile, ticarette ahlâksızlığı helâl ve muhab sayan itiyadlarile uğraşmaya; sütün koyusuna, koyunun yumurtasına, yumurtanın berrakhığına, balığın gözüne, limonun özüne, spikerin sözüne, kaşarın markasına, tavuğun arkasına, yolun soluna, ahpabin koluna, portakalın söbüsüne bakmaya ve her gün bu yüzden şununla bununla maraza etmeye mi geldim?

Bırakım şakayı da şöyle bir düşünün!

Bizim esnaftaki bu hile, perakende ticaretimizdeki bu emniyetsizlik pahalılıktan, krizden, iflâstan velhasıl her hangi bir ekonomik musibetten çok daha mühlik bir şeydir.

Bu ortadan kalkmadıkça ne fiat murakabesi, ne kalite muayenesi fayda verir! Esnafa bir manevî zabıta, bir ticaret lâzım, elzem efendim elzem. Yoksa gidiş çok fena! Yani Halkevlerinin lisan dersi, adabı muaşeret konferansları, akordeon seansları arasında sık sık bazı esnafa ticarette ahlâk, namus esasları ve müşterîyi aldatarak kazanılan nahak paranın haramlığı hakkında gece dersleri versek hiç fena olmıyacak. Belkis pek faydalı olacak!

Ve illâ iki rahmetin biri: Ya mutlaka aldanacaksınız; yahud bir casus gibi daimî dikkat ve uyanıklık halinde gezeceksiniz!

Ne azabdır bu!

B. FELEK

Velhasıl

Şube kirası!

Türlü acayibliklerimiz vardır.

Mahalle bakkalı, köşedeki kasab ve sokaktan geçen zerzevatçı, aldığınız bir okka pirinc, iki kilo et veya üç kilo ispanaktan, kilo başına birer kuruş terazi kirası istese, adamın delirdiğine ve böyle bir parayı öderseniz sizin oynattığınıza hükmederler ya!

Alışmışız da gözümüze ilişmiyor: Bizden terazi kirası alan, bir değil, birkaç esnaf vardır. Su, Elektrik, Havagazi idarelerinin aylık faturalarına zammettiği 50 - 25 - 23 kuruş saat kiralarını bundan başka ne türlü izah edebiliriz?

Haydi bunlara alıştık. Fazla kurcalamıyalım! Lâkin şu Havagazi ve Elektrik idarelerinin aldığı şube kiraları da nedir? Bir apartımanda bir kişi oturursa şube kirası bir kişiden alınıyor... On beş kiracı varsa on beşi de şube kirası veriyor. Kirası alınan bu (şube) ana boru veya kablodan binanın içine kadar olan azamî beş metrelik bir şeydir. Bu mübarek, plâtinden olsaydı, senelerdenberi verilen kiralarla ödenirdi!..

Haydi Havagazi şirketi bir mukavele ile bu hakkı elde etmiş, şimdi ilişilemez diyelim. Ya, şirket halinde iken bütün aykırılıklarına Tanrının günü ilişti ğimiz Elektrik İşletmesi şimdi bir halk müessesesi olduktan sonra şube kirası gibi acayiblikleri kaldırmaya gene mefsuh şirket mukavelesi mi mâni oluyor?

« CUMHURİYET » İN EDEBÎ ROMANI : 87

Kızıl Vazo

Yazan: Peride Celâl

Bir aralık hayal gibi yanımdan uzaklaştığını görüyorum. Sonra tekrar geliyor yanıma oturuyor, gözlerim hayretle büyüyerek ona bakıyorum.

Zümrüdlü altın avcunda parlıyor. Dudaklarında garib bir tebessümle onu bana uzatıyor:

— Onu sana veriyorum, diyor. Esmanın dedene verdiği gibi... O da böyle yapmış, sevgilisine kendisinden bir şeyler bırakmak istemişti. Ben de öyle istiyorum. Çünkü ben de seni seviyorum. Onun gibi belki ondan fazla seviyorum.

Derin derin içini çekiyor:

— Biraz sonra ayrılacağız. Evet ayrılacağız. Çünük böyle lâzım.

Saadetimizi başkalarının budala kinleri uğruna feda edeceğiz... Onlar o güzel şeyi daha evvelden kanla, ölümle kirlettiler, kırdılar. Çok daha evvelden aramıza o müthiş uçurumları açtılar. Mukadderata boyun eğeceğiz.

— Sevgilim, sevgilim, diyor. Seni hiç unutmıyacağım... Seni ömrüm oldukça sevmekte devam edeceğim... Sen hayatıma ilk giren kadınsın, ilk sevdiğim kadınsın ve daima öyle kalacaksın...

Yanakları ıslak... O da ağlıyor. Yarı baygınlığa benzer bir hal içindeyim ve düşünüyorum ki bu son akşamımızdır...

Dışarıda yağmur şiddetle pencereleri kamçılayor... Yaprakların hışırtısını, fırtınanın sesini duyuyorum ve ona sokuluyorum. Beni kuvvetli kolları ile sarıyor. Gözyaşları şimdi daha yakıcı, daha bol yanaklarıma süzülüyorlar...

VI

— Azize seni rahatsız etmiyorum ya...

Silkinerek kendime geldim Hüseyin çekingen bir tavırla biraz ötede duruyordu.

Gülümsemiye gayret ederek:

— Üşümezsen gelebilirsin, dedim. Beraber denizi seyrederiz.

Hava soğuk fakat rüzgârsız. Denizde soluk, ölü bir renk var. Gök kurşunî ve ağır...

İzmir yolundayız..

Hüseyin yaklaştı. O da benim gibi küpeşteye dayandı. Yavaşça uzandı. Mantomun yakasını kaldırdı. Göğsümü örttü. Artık bir çocukla meşgul olur gibi benimle meşgul oluyor. Belki hakkı da var. Eğer o da olmasa ne yapardım bilmem. Bazan yapmayı unuttuğum o kadar çok şey oluyor ki... Biraksalar öyle uyuşmuş, tembel, saatlerce yatakta kalacağım. Oturduğum yerden kalkmak, bulunduğum noktadan ayrılmak istemiyorum. Hüseyin ısrar etmese olduğum gibi öyle perişan, ihmalkâr herkesin karşısına çıkacağım. Şimdi o eski genc kızın yerinde ihtiyar bir kadın var. Yirmi beşine gelmemiş ihtiyar bir kadın! Hastalığa benzer bir uyuşukluk içindeyim. Kendimi idareden âciz gibiyim. Hüseyne çocuk gibi itaat ediyorum. Öyle değiştim ki...

Hüseyin de geçende bunu ağzından kaçırmış: «Nermin seni gördüğü zaman şaşıracak demişti.»

Hüseyin birdenbire:

— Üşüyeceksin, dedi.

Zaten yanıma gelmekten maksadı da bu... Beni salona girmeye kandırmak olacak.

Doğruldum. Asabî asabî gülüyorum. İzmirden bir cinayetin yarattığı büyük kederi unutmka için kaçmıştım. Şimdi başka katmerli felâketleri unutmak için gene oraya avdet ediyorum. «Ne oluyor!» diye, endişe ile sordu Hüseyin.

— Güvertede yürüyelim, dedim, ısınırız.

Onun koluna girdim. Yürümeye başladık. Hüseynin beni tetkik ettiğinin farkındayım. O ne zamandanberi hep böyle yüzümde bir şeyler araştırır gibi bana bakıyor. En küçük hareketlerimle alâkadar. Zavallı Hüseyin... Bu son felâketlerden sonra o olmasa ne yapardım?. Benim desteğim o şimdi... Eğer o her an yardımıma koşmasa bütün bu geçenlere tahammül edemem, düşüp kalırdım sanıyorum. Fakat o dost, müşfik her an başımda... Bazan ne olacak diye, düşünüyorum. Bu daima aynı şekilde sürüp gidemez, bir gün Hüseyini terketmek lâzımgelecek. Yahud o beni terkedecek. Fakat şimdi bunu düşünmek istemiyorum. Güvertede yürüyoruz. Bir aralık Hüseyin durdu. Biraz evvelki gülüşümü hatırlatmak isteyerek:

— Çok asabisin gene, dedi.

— Unutmak için çok uzak yerlere gitmek lâzım olduğunu düşünüyorum, dedim. İzmir kâfi değil. Daha uzaklar, çok, çok uzak yerler...